

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2012. november hó 6. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A garázdaság büntette és más bűncselekmények miatt fk. és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2012. évi május hó 15. napján kihirdetett 9.Fk.170/2010/21. számú ítéletének a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részét megváltoztatja az alábbiak szerint:

II. r. vádlott 7 (hét) hónapi 2 (kettő) év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetését 2 (kettő) évi próbára bocsátás intézkedésre enyhíti.

III. r. vádlott 40 (negyven) napi közérdekű munka büntetését 2 (kettő) évi próbára bocsátásra enyhíti.

IV. r. vádlott esetében a próbára bocsátás időtartamát 1 (egy) évre mérsékli.

V. r. vádlott 10 (tíz) hónapi 2 (kettő) év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetését 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti.

E vádlott esetében a pénzbüntetés egynapi tételének összegét 100 (Egyszáz) Ft-ban állapítja meg. Az így kiszabott pénzbüntetés 30.000 (Harmincezer) Ft, melyet meg nem fizetés esetén 300 (háromszáz) napi fogházbüntetésre kell átváltoztatni.

II. r., IV. r. és V. r. vádlottak esetében az 1-1 rb. testi sértés büntette kísérletének (Btk. 170. § (1), (2) bekezdés) vádja alóli felmentő rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének jelzett részét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 37.575 (Harminchétezer-ötszázhetvenöt) Ft bűnügyi költségből II. r. vádlott 8.573 (Nyolcezer-ötszázhetvenhárom) Ft-ot, III. r. vádlott 8.573 (Nyolcezer-ötszázhetvenhárom) Ft-ot, IV. r. vádlott 9.000 (Kilencezer) Ft-ot, V. r. vádlott 11.430 (Tizenegyezer-négyszázharminc) Ft-ot köteles megfizetni.

V. r. vádlott lakcíme: ... szám.
Személyi igazolványának száma: ...

I n d o k o l á s :

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést II. r., IV. r. és V. r. vádlottak terhére a súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt emelt vád alóli felmentésük miatt megalapozatlanság címén, továbbá III. r. vádlott terhére súlyosbításért. Az ügyész az ítéletet I. r. vádlott vonatkozásában tudomásul vette.

V. r. vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítés végett fellebbeztek. II. r., III. r., IV. r. vádlottak és védőik az ítéletet tudomásul vették.

A fellebbviteli főügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartotta, bizonyítás felvételét indítványozta a másodfokú eljárásban további tanúmeghallgatások és szembesítések foganatosítása érdekében. A bizonyítás indítvány elutasítása után a fellebbviteli főügyészség képviselője hatályon kívül helyezés érdekében tartotta fenn fellebbezését.

Fk. I. r. vádlott vonatkozásában az ítélet első fokon jogerőre emelkedett, míg az ítélőtábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 349. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett vádlottakra teljes terjedelmében felülbírált és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával ügyfelderítési kötelezettségének hiánytalanul eleget tett, széles körű bizonyítási eljárást folytatott le.

A tárgyaláson megvizsgált bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte, az általa megállapított tényállás megalapozott, így az irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 351. § (1) bekezdéséből következőleg.

V. r. vádlottat illetően azonban korábbi elítélései kapcsán a IV-VII. pontig feltüntetetteknel a büntetés utolsó napjaként megjelölt 2010. április 10-e mellőzendő.

Az ítélet 8. oldalán a II-ként megjelölt elítélésnél kiegészítésképpen feltüntetendő, hogy a korábbi összbüntetéseinél engedélyezett feltételes szabadság megszüntetésre került, feltételes szabadságra nem bocsátható és ennek következtében legutolsó büntetéséből 2010. november 2. napján szabadult.

Az első fokon eljáró bíróság a bizonyítékok értékelésénél kifogástalanul számolt arról, hogy mely bizonyítékokat és miért fogadott el a tényállás megállapításánál és mely bizonyítékokat miért vetett el.

A történések leírásánál nyilvánvaló, hogy az eseménysornak két szakasza volt és az első szakaszban sem II. r., sem IV. r., sem V. r. vádlottak semmilyen sérülést nem szenvedtek el.

Rögzítésre került az ítélet 10. oldalán az is, hogy II. r., V. r. vádlottak a sérelmükre elkövetett könnyű testi sértés vonatkozásában joghatályos magánindítványt nem terjesztettek elő.

Egyértelműen kiderül az ítélet 9. oldalán, hogy a cselekmények második szakaszában II. r. vádlott V. r. vádlott által vasvillával történő bántalmazása során a jobb mellkasfél elülső felszínének 1 rendbeli, a jobb alkar 2 rendbeli, valamint az alkar felső harmadának 1 rendbeli szúrásos sérülését szenvedte el.

A sérülések egymástól való távolságát, valamint az elkövetés eszközének méreteit figyelembe véve a sérülések egy erőbehatástól keletkezettek.

Az elszenvedett sérülések hegygel bíró eszköztől, kis-közepes erőbehatásra keletkeztek, a sérülések gyógytartama egyenként és összességükben 8 napon belüli, ténylegesen 6-7 nap. A sérülések sem közvetlen, sem közvetett módon nem voltak életveszélyesek.

Az ítélet 25. oldala helyesen utal arra, hogy V. r. vádlott - az ügyészség által sem vitatottan - a cselekménysor második helyszínén már jogos védelmi helyzetben volt, ezért a testi sértés vonatkozásában büntetőjogi felelőssége - büntethetőséget kizáró okból - nem állapítható meg.

Helyesen fejt ki azt is a törvényszék, hogy ezen körülmény fennálltának hiányában sem 1 rendbeli, hanem 2 rendbeli bűncselekmény lett volna terhére megállapítható, részben a II. r., részben a III. r. vádlott sérelmére. Elvétel (abberatio iactus) esetében ugyanis az elkövető (V.r. vádlott) támadása a célba vett személy ellen (III. r. vádlott) irányul, de gondatlansága folytán az elkövetési magatartás az eredetileg megtámadni nem szándékozott személyt (II. r. vádlott) vagy elkövetési tárgyat éri. Ilyenkor a célba vett személy tekintetében a szándékos bűncselekmény kísérlete, a tényleges sérelmet elszenvedő személy vonatkozásában pedig gondatlan bűncselekmény állapítandó meg, tehát a szándékos és gondatlan bűncselekmény alaki halmazata ez esetben valóságos.

V. r. vádlott, I. r. és III. r. vádlottak által kifejtett bántalmazás során minimum 10 rendbeli, vonalas jellegű eszköztől származó sérülést szenvedett el, amelyek közül 1 rendbeli a fejtájékot ért, lágyrész folytonosság megszakítással járó zúzódásos sérülés legalább közepes erejű, tompa erőbehatásra jött létre, míg mindkét válltájékon, a hátsó felszínen, a jobb felkaron, a bal mellkasfél területében, valamint a bal comb középső harmadának területében keletkezett fedett zúzódásos lágyrész sérülések kis-közepes erőbehatás következtében jöttek létre.

Az elszenvedett sérülések mindegyike tompa felszínű, vonalas eszköztől keletkezett, gyógytartamuk egyenként és összességükben 8 napon belüli, a tényleges gyógytartam 4-5 napra tehető.

A sérülések sem közvetlen, sem közvetett módon nem voltak életveszélyesek.

Figyelembe véve a bántalmazás módját, a sértett testtájékot, valamint az elkövetés eszközeit megállapítható, hogy az I. és III. r. vádlottak szándéka súlyos, 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására irányult.

A sérülések rögzítése nem áll ellentétben az iratok tartalmával, hiszen a 15. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 18. oldalánál megnyilatkoztatott szakértő kijelentette, miszerint megállapítható, hogy a fejtájékon valamilyen tompa felszínű kemény eszközzel történhetett az ütés.

A történések leírásánál (ítélet 9. oldal) látható, hogy az adott helyszínen amikor I. és III. r. vádlottak rátámadtak az V. r. vádlottra, az I. r. vádlott kezében egy 40-50 cm hosszúságú, kb. 3 cm átmérőjű fadarab volt, míg III. r. vádlottnál 80 cm hosszú nyújtófa és ezekkel az eszközökkel az V. r. vádlottat testszerte ütlegették. Az eszközök milyensége folytán a „minimum 10 rendbeli vonalas jellegű eszököztől származó sérülést szenvedett el” kitétel az ítéletben az orvosszakértő tárgyalási nyilatkozata alapján is egyértelműen alátámasztható.

A második helyszínen történő események leírásánál szerepel az is - miközben az I. és III. r. vádlottak az V. r. vádlottat testszerte ütlegették azt követően is, hogy II. r. vádlott a vasvillát félredobva nekiszorította az V. r. vádlottat a kerítésnek - mindebből azonban nem vonható le az a következtetés, miszerint magatartását II. r. vádlott az I. és III. r. vádlottak bűncselekményéhez kapcsolódó segítségnyújtási szándékkal fejtette ki, hanem ahogy az az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából is kiderül, az V. r. vádlott által megvalósított cselekmény kapcsán a további támadás felhagyására történő késztetés érdekében.

Az első fokon eljáró törvényszék az eljárási szabályok maradéktalan betartásával igen széles körű, szerteágazó, alapos bizonyítási eljárást folytatott le az ügyben. A rendelkezésre álló összes bizonyítékot beszerezte és ahogy korábbiakban erre az ítélet tábla utalt, azokat egyenként és összességükben is értékelte.

Az ítélet tábla nem értett egyet a fellebbviteli főügyészség azon álláspontjával, hogy a törvényszék iratellenesen idézett volna nyilatkozatokat a bizonyítékok értékelése során, a szükséges szembesítéseket nem folytatta volna le és az ellentmondásokat nem oldotta volna fel.

A fellebbviteli főügyészség részéről kifogás tárgyát képezte az is, hogy eljárási szabályszegést is elkövetett volna a törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása során, mivel ... tanú esetében az elfogultságot egyértelműen nem tisztázta, illetve ... vallomásának csak egy részét használta fel a tényállás megállapításánál, míg a nyilatkozatok többi részét illetően meggyőző indokát nem adta, hogy azokat miért vetette el.

Az adott felvetések kapcsán az ítélet szerkezetét követve a következőket emeli ki az ítélet tábla:

Az első fokon eljáró törvényszék ítélete 15. oldalán ... tanúvallomásának értékelésénél helytállóan fejti ki, hogy mind a nyomozás, mind a bírósági tárgyaláson tett vallomása

számos lényeges ponton eltért a II., IV. és V. r. vádlottak vallomásaitól. Ezt követően az elsőfokú bíróság a bizonyítékok gondos mérlegelésével kifogástalanul indokát adta annak, hogy ... vallomásának mely részeit fogadja el a tényállás megállapításánál.

A fellebbviteli főügyészség által vitatott szembesítések lefolytatásra kerültek a 15. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldalának tanúsága szerint, továbbá az elsőfokú bíróság a nyomozati szembesítési jegyzőkönyv ismertetésére is sort kerített. Az ellentmondások feloldására mindezek függvényében is törekedett az elsőfokú bíróság.

Ami ... tanú vallomásának megtételénél az elfogultság kérdését illeti utal arra az ítéletre, hogy a 12. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldalán leírtak figyelembe vételével ... tanú elfogulatlanul vallotta magát, majd az adott tárgyaláson tanúmeghallgatásakor V. r. vádlott által felvetett elfogultsági problémára is nyilatkozott, mindezek ismeretében is fenntartotta a tárgyaláson a korábban előadottakat.

Ekkor ... tanú azt is kijelentette, hogy amennyiben nyomozati és tárgyalási nyilatkozatai eltérnek egymástól, ebben az esetben tárgyalási vallomását tartja fenn.

V. r. vádlott sérüléseinek leírása körében pedig már az ítéletre kifejtette, hogy miért helytállóak az e körben is tett megállapításai az elsőfokú bíróságnak.

Ami a vádlottak által elkövetett bűncselekmények minősítését illeti, az elsőfokú bíróság igen magas színvonalon számot adott döntésének érveiről.

A fellebbezéssel érintett vádlottak közül az első helyszínen II. r., IV. r. és V. r. vádlottak követtek el bűncselekményt, míg a második helyszínen I. r., II. r., III. r. és V. r. vádlottak.

Helyes az első fokon eljáró bíróságnak azon megállapítása is, miszerint II. r. és V. r. vádlottak cselekvőségével kapcsolatban arra a meggyőződésre lehet jutni, hogy a második helyszínen a garázdaság fogalmkörébe tartozó cselekményüket tovább folytatták, cselekményük egységet képez, így a második helyszínen tanúsított garázda magatartásuk további minősítést nem tesz lehetővé.

A fellebbezéssel érintett vádlottak mindegyikének esetében helytálló a társtettesként elkövetett garázdaság büntetvényében (Btk. 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja) történő bűnösségük kimondása és III. r. vádlottnak továbbá társtettesként elkövetett testi sértés büntetvényének kísérletében (Btk. 170. § (1)-(2) bekezdései) való bűnösség megállapítása.

A II. és V. r. vádlottak cselekvőségét illetően, egymás kölcsönös bántalmazására vonatkozó ténybeli beismerő vallomásuk ellenére az elsőfokú bíróság kifogástalanul jutott arra a megállapításra (ítélet 20. oldal), hogy kétséget kizáró módon az eljárással nem volt bizonyítható, miszerint II. és V. r. vádlottak szándéka egymás sérelmére súlyos, 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására irányult volna. A történeti tényállásból egyértelműen

látható, hogy a cselekménysor első szakaszában semmilyen sérülése nem keletkezett a II. és az V. r. vádlottaknak.

A II. és az V. r. vádlottak vallomása alapján egyértelmű (ítélet 22. oldal) és minden kétséget kizáró következtetés volt levonható arra, hogy tudatuk átfogta a rövidebb tartamú, 8 napon belül gyógyuló testi sérülés bekövetkezésének a lehetőségét és ezt kívánták is, azonban magánindítvány hiányában büntetőjogi felelősségük nem volt megállapítható.

IV. r. vádlott esetében is az első fokú ítélet jogi indokolásában kifejtettek meggyőzőek.

Az ügyészség II. r., IV. r. és V. r. vádlottak által ...-ban 2007. augusztus 12. napján a kora délutáni órákban kifejtett cselekvőségét egyúttal további 1-1 rb. testi sértés büntette kísérletének (Btk. 170. § (1) bekezdés, (2) bekezdés) is minősítette, illetőleg ezzel is vádolta őket.

A Kúria BK. 34. sz. vélemény III. pontja értelmében a személy elleni erőszakos magatartással elkövetett garázdaság a könnyű testi sértés okozását nem szükségszerűen foglalja magában. Garázdaság ugyanis elkövethető olyan erőszakos, támadó fellépéssel, amely még könnyű testi sértéssel sem jár.

Viszont ebből következik, hogyha a garázdaságnak ilyen eredménye van, a könnyű testi sértés és a garázdaság vétségét halmazatban kell megállapítani. Természetesen figyelemmel kell lenni arra, hogy a Btk. 170. §-ának (1) bekezdésében meghatározott könnyű testi sértés elkövetője csak magánindítványra büntethető (Btk. 170. § (7) bekezdése, Be. 52. § (1) bekezdés).

A töretlen bírói gyakorlat szerint látszólagos alaki halmazat esetén - amennyiben csak a vád szerinti egyik bűncselekményben állapítja meg a vádlott bűnösségét - a bíróság nem hozhat felmentő rendelkezést a másik bűncselekmény vonatkozásában, a minősítés jogi indokait mindössze határozatának indokolásában kell kifejtenie (1998. évi XIX. törvény 258. § (3) bekezdés e) pontja - BH. 2005. évi 338. sz. jogeset).

Jelen ügyben azonban a minősítés tárgyát képező cselekményeknél a II., IV. és V. r. vádlottaknál valóságos alaki halmazat esete jöhetne szóba.

A BH. 1992. évi 83. sz. jogesetben garázdaság vétsége mellett rongálás vétsége került elbírálásra és az ott eljáró elsőfokú bírósággal szemben a másodfokú bíróság mivel garázdaság vétségének a törvényi tényállását nem látta megvalósultnak, ennek halmazatban való megállapítását mellőzte és - külön felmentő rendelkezés nélkül - a vádlott cselekményét egységesen rongálás vétségének minősítette.

A bírói gyakorlatból a fentiek kiemelését követően jutott arra a következtetésre az ítélőtábla, hogy a fellebbezéssel érintett II. r., IV. r. és V. r. vádlottak cselekvőségét egységesen társtettesként elkövetett garázdaság büntettének (Btk. 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja) kell minősíteni és külön felmentő rendelkezést nem kell hozni az ügyben.

Magánindítvány hiányában sem II. r., sem IV. r., sem V. r. vádlottaknál könnyű testi sértés vétségének megállapítására nem kerülhetett sor.

Általában magánindítvány hiánya a Be. 332. § (1) bekezdés b) pontjából következőleg eljárást megszüntető rendelkezés meghozatalát alapozza meg, jelen ügyben azonban mivel II., IV., V. r. vádlottak cselekvőségét egységesen garázdaság bűntetteként értékelte az ítélet, így eljárást megszüntető rendelkezés meghozatalára sem volt szükség.

Az előbbieken részletezettek okán II., IV., V. r. vádlottak esetében 1-1 rb. testi sértés bűntette kísérletének (Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés) vádja alóli felmentő rendelkezést mellőzni kellett.

A törvényszék ítélete 26. oldalán igen részletesen kifejtette, hogy az adott cselekmények minősítésénél és az alkalmazandó joghátrányok szempontjából a Btk. 2. §-a értelmében miért a bűncselekmény elkövetése idején hatályban lévő törvényt alkalmazta.

Az ítélet tábla teljes mértékben osztotta az álláspontját.

A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket kimerítően számba vette a törvényszék a fellebbezéssel érintett vádlottak esetében. A további időmúlást is értékelve és az enyhítő körülmények nagyobb nyomatéka miatt az ítélet tábla próbára bocsátás intézkedés alkalmazását tartotta indokoltnak a Btk. 72. § (1) bekezdése alapján II. r. és III. r. vádlottak vonatkozásában, a próbaidő tartamát pedig a Btk. 72. § (5) bekezdésében rögzítettekre figyelemmel határozta meg.

Az elsőfokú bíróság helyesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy IV. r. vádlottal szemben a büntetés kiszabása próbaidőre elhalasztható, azonban a próbaidő tartamát esetében 1 évre mérsékelte az ítélet tábla.

V. r. vádlottnál az ítélet tábla lehetőséget látott enyhítő szakasz alkalmazására és a Btk. 87. § (2) bekezdés e) pontja nyomán a szabadságvesztés büntetést pénzbüntetésre enyhítette a Btk. 51. § (1), (2) bekezdéseit alkalmazva. Az enyhítő szakasznál a Btk. 87. § (1) bekezdését is felhívja.

V. r. vádlottal szemben a pénzbüntetés napi tételeinek száma igazodik az általa elkövetett cselekmény társadalomra veszélyességéhez, illetőleg az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyességhez is, míg az egy napi tétel összegét az V. r. vádlott vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz, illetőleg életviteléhez mérten állapította meg az ítélet tábla. Rendelkezett egyúttal az ítélet tábla arról is, hogy amennyiben a pénzbüntetés nem kerülne megfizetésre, azt milyen módon kell szabadságvesztésre átváltoztatni (Btk. 52. §).

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek és helyesek.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla a Be. 372. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta azt a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében.

A Be. 381. § (1) bekezdésén és 338. § (1), (2) bekezdésein alapul a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés.

V. r. vádlott személyi adatai körében pontosítást eszközölt a másodfokú bíróság okiratai figyelembe vételével.

Debrecen, 2012. november 6.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja, előadó, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja.

Záradék: A Debreceni Törvényszék 9.Fk.170/2010/21. sz. ítélete az ítéletábra jelen határozatával jogerőre emelkedett és végrehajtható a fellebbezéssel érintett II. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottak vonatkozásában.

Debrecen, 2012. november 6.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke